

ข้าวและสินค้าแปรรูปจากข้าวในออสเตรเลีย

1. การผลิต

1.1 แหล่งปลูกข้าว

การปลูกข้าวส่วนใหญ่ร้อยละ 99 อยู่ในรัฐ New South Wales และมีเพียงร้อยละ 1 อยู่ในรัฐ Victoria และรัฐ Queensland โดยเขตสำคัญในรัฐ New South Wales ที่มีการปลูกข้าวมากได้แก่ลุ่มแม่น้ำ Murray และ Murrumbidgee ในเขต Riverina เนื่องจากเป็นภูมิภาคที่มีระบบชลประทานการเกษตร เป็นที่ลุ่มและดินเหนียว ปริมาณผลผลิตข้าวของออสเตรเลียขึ้นอยู่กับปริมาณน้ำฝนและการจัดสรรน้ำของหน่วยงานด้านชลประทานในแต่ละปี ซึ่งการปลูกข้าวถือเป็นกิจกรรมที่มีความสำคัญน้อยที่สุดในการพิจารณาจัดสรรน้ำจากชลประทาน ดังนั้น จึงมีการวิจัยและพัฒนาปรับปรุงพันธุ์ข้าวอย่างต่อเนื่อง และมีการใช้ระบบน้ำหมุนเวียน ส่งผลให้การปลูกข้าวของออสเตรเลียใช้น้ำน้อยกว่าค่าเฉลี่ยของโลกถึงร้อยละ 50 ต่อ 1 กิโลกรัม

ในปี 2556 ออสเตรเลียสามารถผลิตข้าวได้สูงสุดถึง 1.16 ล้านตัน หลังจากนั้น ผลผลิตข้าวได้ลดลงอย่างต่อเนื่องถึงต่ำสุดในปี 2559 ซึ่งมีผลผลิตเพียงประมาณ 270,000 ตัน เนื่องจากประสบปัญหาภัยแล้ง สำหรับปี 2560 สถานการณ์การผลิตข้าวดีขึ้นจากปี 2559 เนื่องจากสถานการณ์น้ำฝนของประเทศเริ่มกลับเข้าสู่ภาวะปกติ โดยมีผลผลิตกว่า 814,000 และคาดการณ์ว่าปี 2561 ผลผลิตข้าวจะลดลงเล็กน้อยเหลือประมาณ 800,000 ตัน

1.2 ขั้นตอนการปลูกข้าว

1.2.1 การขออนุมัติก่อนการเพาะปลูกข้าว

ก่อนการเพาะปลูกข้าว ชาวนาจะต้องได้รับอนุมัติจากบริษัทให้บริการด้านชลประทาน ได้แก่ Murrumbidgee Irrigation Limited, Murray Irrigation Limited และ Coleambally Irrigation Cooperative Limited โดยชาวนาจะปลูกข้าวได้ในแปลงที่มีประเภทของดินที่ได้รับอนุญาตเท่านั้น (ดินเหนียว) และสามารถปลูกข้าวได้เพียง 1 ใน 3 ของพื้นที่เพาะปลูกรวม

1.2.2 การวางแผนการเพาะปลูก

ในขั้นตอนนี้ ชาวนาจะวางแผนการเพาะปลูกเพื่อจัดการทรัพยากรน้ำและหมุนเวียนการเพาะปลูกพืช นอกจากนี้ ยังมีการใช้เทคโนโลยี Laser levelling (การปรับระดับดินด้วยเครื่องจักรกลปรับระดับดินด้วยแสงเลเซอร์) เพื่อเตรียมพื้นที่ในการเพาะปลูกและกระจายน้ำให้เท่ากันตลอดแปลงเพาะปลูก ซึ่งจะทำให้ประหยัดน้ำ มีผลผลิตเพิ่มขึ้น และคุณภาพของเมล็ดข้าวที่ดีและสม่ำเสมอ

1.2.3 การเพาะปลูก

ฤดูเพาะปลูกข้าวคือ ช่วงเดือนตุลาคม-พฤศจิกายน ชาวนามีวิธีการหว่านข้าวหลายรูปแบบ ทั้งการหว่านเมล็ดในขณะที่ดินแห้งอยู่ หรือการหว่านข้าวทางอากาศ ส่วนฤดูกาลเก็บเกี่ยวข้าว คือ เดือนมีนาคม – พฤษภาคม เมื่อมีการเก็บเกี่ยวข้าวแล้ว ความชื้นที่ยังเหลือในดิน จะนำไปใช้ในการปลูกพืชประเภทอื่นๆ

1.2.4 การเก็บรักษาและสีข้าว

การเก็บรักษาข้าวมีการใช้ระบบเซ็นเซอร์ที่มีการเชื่อมโยงกับระบบคอมพิวเตอร์ เพื่อเก็บรักษาข้าวในความชื้นและอุณหภูมิที่เหมาะสม นอกจากนี้ ยังมีการเชื่อมต่อระบบการสั่งซื้อข้าวไปยังโรงสีข้าวที่กระจายอยู่ทั่วเขต Riverina เพื่อบริหารจัดการด้านการขนส่ง

1.2.5 เทคโนโลยีที่ใช้ในการปลูกข้าว

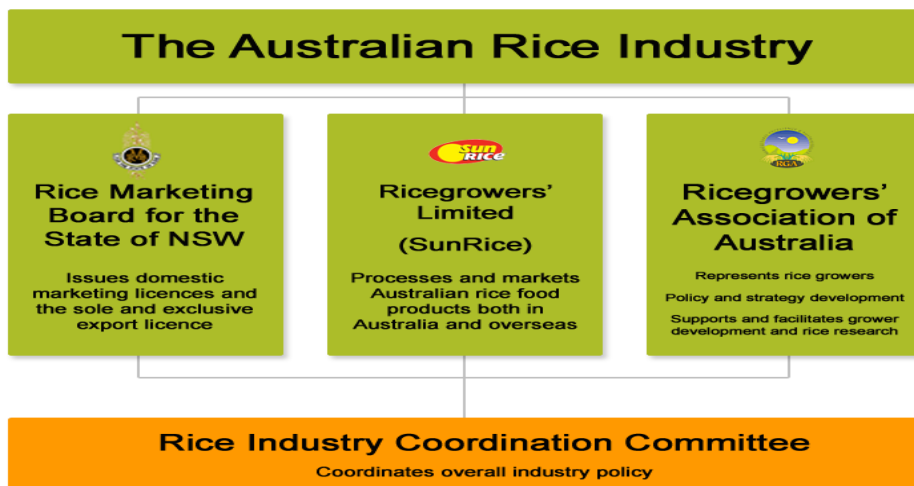
เทคโนโลยีมีบทบาทสำคัญในการเพิ่มประสิทธิภาพและผลผลิตข้าว โดยมีหน่วยงานที่ดูแลด้านการวิจัยและพัฒนาข้าว คือ Rice Research Australia Pty Ltd (RRAPL) ซึ่งเป็นบริษัทลูกของ Ricegrowers Limited นอกจากนี้ ยังมีหน่วยงาน Rural Industries Research and Development Corporation ที่มีโครงการสำหรับการวิจัยข้าวโดยตรงอีกด้วย ซึ่งวัตถุประสงค์หลักของการวิจัยในอุตสาหกรรมข้าว คือ การพัฒนาประสิทธิภาพการใช้น้ำ โดยมีการวิจัยเทคโนโลยีสนับสนุนต่าง ๆ เช่น การใช้เทคโนโลยีเลเซอร์ หรือซอฟต์แวร์ระดับสูงสำหรับระบบชลประทานในแปลงเพาะปลูก ส่งผลให้ออสเตรเลียสามารถปลูกข้าวได้ถึง 11 สายพันธุ์ และข้าวส่วนใหญ่ที่ปลูกเป็นข้าวเมล็ดขนาดกลาง (Medium grain) ซึ่งประเทศอื่น ๆ ยังมีการปลูกข้าวประเภทนี้ไม่มากนัก

นอกจากนี้ ยังมีการวิจัยพันธุ์ข้าวใหม่ ๆ เพื่อพัฒนาพันธุ์ข้าวและคุณภาพของข้าว ตามความเหมาะสมของสภาพภูมิอากาศ เช่น Sherpa เป็นข้าวที่ทนทานต่ออากาศเย็นได้ถึง 11.5 องศาเซลเซียส ใช้น้ำน้อยและมีผลผลิตสูง และ Topaz เป็นข้าวที่กลิ่นหอมและมีคุณภาพในการประกอบอาหารดีขึ้น

2. โครงสร้างอุตสาหกรรมข้าว

อุตสาหกรรมข้าวออสเตรเลียประกอบด้วย หน่วยงานที่แบ่งหน้าที่รับผิดชอบต่าง ๆ ได้แก่

รูปภาพที่ 1 โครงสร้างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในอุตสาหกรรมข้าวออสเตรเลีย



ที่มา: www.rga.org.au

- Rice Marketing Board for the State of NSW เป็นหน่วยงานที่ก่อตั้งขึ้นเพื่อบริหารจัดการด้านการตลาด และดูแลผลประโยชน์ของเกษตรกร ดำเนินงานภายใต้กฎหมาย 2 ฉบับ คือ Marketing of Primary Products Act 1927 และ Rice Marketing Act 1983 ในการออกใบอนุญาตซื้อขายข้าวภายในประเทศ และใบอนุญาตส่งออกไปยังต่างประเทศแต่เพียงผู้เดียว โดยผู้ที่สามารถดำเนินการจำหน่ายข้าวได้นั้น ต้องขึ้นทะเบียนกับหน่วยงานนี้ให้เป็น Authorised buyer ก่อน
- Ricegrowers' Limited (SunRice) (www.sunrice.com.au) เป็นผู้ผลิตข้าวและผลิตภัณฑ์ที่ทำจากข้าว รายใหญ่ที่สุดในออสเตรเลียภายใต้แบรนด์ SunRice และเป็นบริษัทเดียวที่ได้รับอนุญาตให้ส่งออกข้าวของออสเตรเลีย

- Ricegrowers' Association of Australia (www.rga.org.au) เป็นสมาคมที่ก่อตั้งจากการรวมตัวของเกษตรกรผู้ปลูกข้าว เพื่อการพัฒนานโยบายและกลยุทธ์ สนับสนุน ช่วยเหลือและอำนวยความสะดวกต่อการพัฒนาของผู้ปลูกข้าวและการวิจัยข้าว และยังเป็นผู้วางแผนด้านการดำเนินงานที่เหมาะสมเพื่อให้การเพาะปลูกเป็นไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ

แม้ว่าการปลูกข้าวจะอยู่ภายใต้การควบคุมของรัฐบาล แต่เกษตรกรส่วนใหญ่เป็นผู้ถือหุ้นในบริษัท Ricegrowers' Limited และยังเป็นผู้บริหารของ Rice Marketing Board ด้วย ซึ่งอาจกล่าวได้ว่า ประโยชน์ส่วนใหญ่ในการบริหารจัดการอุตสาหกรรมข้าวอยู่ในมือของเกษตรกร

3. การนำเข้า

สถิติโดย Global Trade Atlas (GTA) ระบุว่า ปี 2560 ออสเตรเลียนำเข้าข้าวจากทั่วโลกจำนวน 164,362 ตัน (เพิ่มขึ้นร้อยละ 0.98) มีมูลค่า 144 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ (เพิ่มขึ้นร้อยละ 4.05) เมื่อเทียบกับปี 2559 โดยนำเข้าจาก ไทย อินเดีย ปากีสถาน สหรัฐอเมริกา และเวียดนาม

ปี 2560 สัดส่วนตลาดข้าวไทยอยู่ที่ร้อยละ 39.58 ลดจากร้อยละ 42.36 ในปี 2559 มีมูลค่า 57 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ออสเตรเลียลดการนำเข้าข้าวจากไทยเหลือเพียง 76,106 ตัน (ร้อยละ 3.94) ส่วนหนึ่งเป็นผลมาจากตลาดข้าวออสเตรเลียมีการแข่งขันสูงขึ้น โดยเฉพาะข้าวจากฝรั่งเศส เบลเยียมและจีนซึ่งเข้ามาทำตลาดข้าวพรีเมียมในออสเตรเลียเพิ่มมากขึ้น

แม้ว่าไทยจะเป็นแหล่งนำเข้าข้าวอันดับหนึ่งมาโดยตลอด แต่ในช่วง 5 ปีที่ผ่านมา มูลค่าการนำเข้าข้าวจากไทยลดลงต่อเนื่องตั้งแต่ปี 2557 เป็นผลมาจากออสเตรเลียเพิ่มปริมาณนำเข้าข้าวจากอินเดียและเวียดนาม เนื่องจากออสเตรเลียมียุทธศาสตร์ขยายอินเดียมากเป็นอันดับ 2 รองจากจีนและนิยมรับประทานข้าวบาสมาดิเป็นส่วนใหญ่ อีกทั้ง ข้าวไทยมีราคาสูงเมื่อเทียบกับข้าวที่ปลูกในออสเตรเลีย รวมทั้ง ข้าวที่นำเข้าจากเวียดนามและกัมพูชาซึ่งมีราคาถูกกว่าถือว่าเป็นคู่แข่งสำคัญของไทย นอกจากนี้ SunRice ได้เริ่มวางจำหน่ายข้าวหอมมะลิซึ่งปลูกได้ในออสเตรเลีย จากเดิมที่ต้องนำเข้าจากไทยเท่านั้น (ภายใต้แบรนด์ SunRice)

ตารางที่ 1 การนำเข้าข้าวจากแหล่งนำเข้า 5 อันดับแรกของออสเตรเลีย ปี 2560

ประเทศ	ปริมาณ (ตัน)	เปลี่ยนแปลง +/- (%)	มูลค่า (ล้าน US\$)	เปลี่ยนแปลง +/- (%)	สัดส่วนตลาด (%)
1. ไทย	76,106	-0.76	57.01	-2.79	39.58
2. อินเดีย	37,888	15.27	43.09	22.69	29.92
3. ปากีสถาน	18,477	-11.97	16	1.94	11.10
4. สหรัฐอเมริกา	10,783	4.36	8.5	-4.77	5.92
5. เวียดนาม	10,026	2.07	6.4	2.01	4.46
การนำเข้ารวม	164,362	0.98	144.03	4.05	100

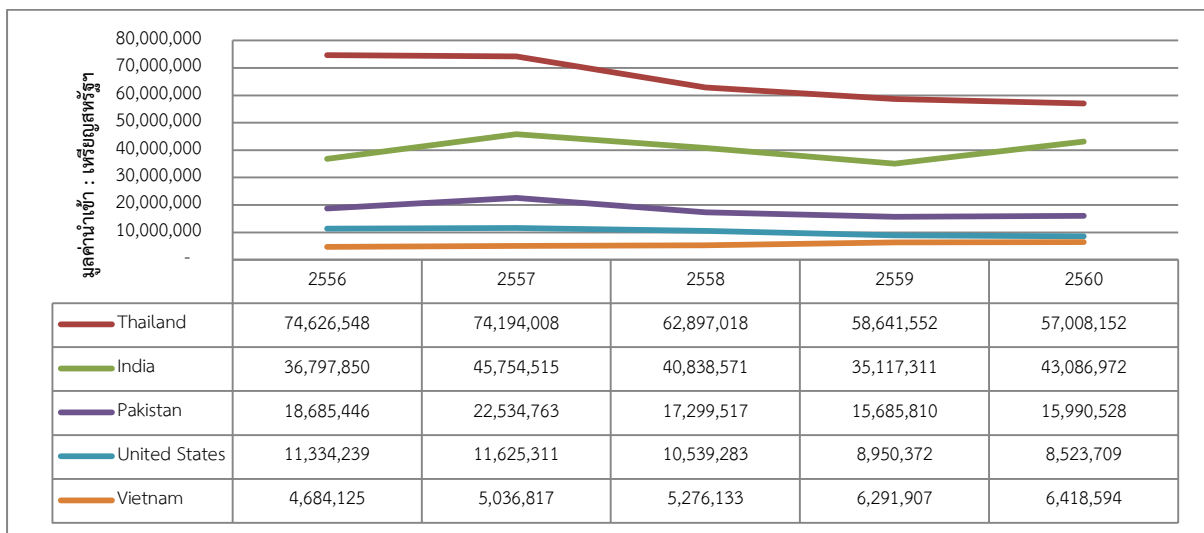
ที่มา: Global Trade Atlas

ตารางที่ 2 การนำเข้าข้าวแยกตามประเภทช่วงปี 2558-2560

พิกัด	รายการสินค้า	มูลค่านำเข้า (ล้านเหรียญสหรัฐฯ)			สัดส่วนตลาด (%)			ขยายตัว (%)
		ปี 2558	ปี 2559	ปี 2560	ปี 2558	ปี 2559	ปี 2560	
1006	ข้าว	147.89	138.42	144.03	90.79	92.73	92.11	4.05
100630	ข้าวขาวขัดสีบ้างแล้วหรือทั้งหมด (ข้าวหอมมะลิ/ข้าวขาว/ข้าวเหนียวและข้าวหนึ่ง)	139.73	129.36	136.05	94.48	93.45	94.46	5.17
100640	ข้าวหัก/ปลายข้าว/ข้าวที่ใช้สำหรับเป็นอาหารสัตว์	5.59	6.38	4.89	3.78	4.61	3.4	-23.26
100620	ข้าวกล้อง/ข้าว Cargo Rice	2.54	2.68	3.07	1.72	1.94	2.13	14.45
100610	ข้าวเปลือก	0.03	0.00	0.01	0.02	0	0.01	648.28

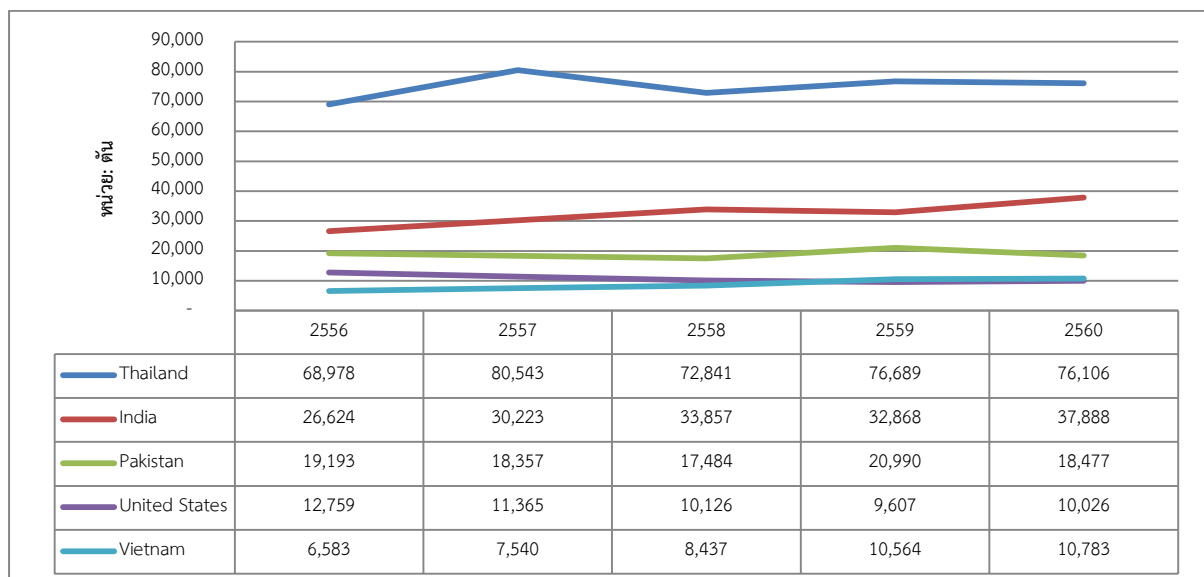
ที่มา: Global Trade Atlas

ตารางที่ 3 มูลค่าการนำเข้าข้าวจากแหล่งนำเข้า 5 อันดับแรก ในช่วงปี 2556 -2560



ที่มา: Global Trade Atlas

ตารางที่ 4 ปริมาณการนำเข้าข้าวจากแหล่งนำเข้า 5 อันดับแรก ในช่วงปี 2556 -2560



ที่มา: Global Trade Atlas

ในช่วงไตรมาสแรกปี 2561 ปริมาณการนำเข้าข้าวของออสเตรเลียลดลงร้อยละ 10.07 คิดเป็น 39,268 ตัน ลดลงจาก 43,666 ตัน เมื่อเทียบกับไตรมาสเดียวกันปีที่ผ่านมา เนื่องจากผลผลิตข้าวออสเตรเลียในช่วงไตรมาสแรกปี 2561 เพิ่มขึ้น แต่มูลค่าการนำเข้าเพิ่มขึ้นร้อยละ 12.84 คิดเป็น 40,139,087 ล้านดอลลาร์ เนื่องจากราคาข้าวนำเข้าที่สูงขึ้น ทำให้มูลค่าการนำเข้าข้าวไทยเพิ่มขึ้นร้อยละ 12.86 แต่ปริมาณการนำเข้าลดลง ส่วนใหญ่เป็นการนำเข้าข้าวขาวขดสีเพิ่มขึ้นร้อยละ 15 ในขณะที่การนำเข้าข้าวประเภทข้าวกล้อง/ข้าวกระเทาะเปลือกลดลงร้อยละ 19.6 และข้าวหักลดลงร้อยละ 14.3 ตามลำดับ รายละเอียดแสดงในตารางที่ 5

ตารางที่ 5 การนำเข้าข้าวในช่วงเดือนม.ค.-มี.ค.2561จากแหล่งนำเข้า 5 อันดับแรกของออสเตรเลีย

ประเทศ	ปริมาณ (ตัน)	เปลี่ยนแปลง +/- (%)	มูลค่า (ล้าน US\$)	เปลี่ยนแปลง +/- (%)	สัดส่วนตลาด (%)
1. ไทย	17,847	-12.7	16.4	12.9	40.74
2. อินเดีย	10,432	12.7	12.8	30.6	31.87
3. ปากีสถาน	3,502	-46.9	3.8	-21.9	9.53
4. สหรัฐอเมริกา	2,783	19	2.7	37.8	6.80
5. เวียดนาม	2,032	-24.7	1.7	-22.8	2.98
การนำเข้ารวม	39,268	-10.07	40.1	12.8	100

ที่มา: Global Trade Atlas

4. การส่งออก

ข้าวส่วนใหญ่ในออสเตรเลียจะจำหน่ายให้กับบริษัท Ricegrowers Limited และทำการตลาดภายใต้แบรนด์ SunRice แต่เพียงผู้เดียวโดยทำการตลาดในออสเตรเลียมากกว่า 50 ปี และเป็นหนึ่งในผู้ส่งออกอาหารที่ใหญ่ที่สุดในประเทศ

อุตสาหกรรมข้าวของออสเตรเลียมีรายได้ประมาณ 800 ล้านดอลลาร์ออสเตรเลียต่อปี มีการจ้างงานหลายพันตำแหน่ง และเป็นอุตสาหกรรมที่สนับสนุนการเติบโตเศรษฐกิจของออสเตรเลีย

ออสเตรเลียส่งออกข้าวไปยัง 60 ประเทศทั่วโลก ส่วนใหญ่ส่งออกไปยังประเทศในตะวันออกกลาง อเมริกาเหนือ และเอเชีย โดยร้อยละ 72 (ประมาณ 120,000 ตัน) ส่งไปยังประเทศในตะวันออกกลาง โดยผลผลิตข้าวกว่าร้อยละ 80 เป็นการส่งออก ซึ่งคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 2 ของปริมาณการค้าข้าวโลก และร้อยละ 25 ของปริมาณการค้าข้าวเมล็ดกลาง ทั้งนี้ ออสเตรเลียเป็นประเทศที่ไม่มีการอุดหนุนการผลิตหรือการส่งออกเหมือนประเทศอื่นๆ

สถิติโดย Global Trade Atlas (GTA) ระบุว่า ในปี 2560 ออสเตรเลียส่งออกข้าวจำนวน 193,363 ตัน และคาดการณ์โดย United States Department of Agriculture (USDA) ระบุว่า ในปี 2561 การส่งออกข้าวออสเตรเลียจะเพิ่มขึ้น ร้อยละ 1.8 หรือประมาณ 325,000 ตัน เนื่องจากสต็อกข้าวที่เพิ่มขึ้นจาก 77,000 ตันในปี 2560 เป็น 228,000 ตันในปี 2561

5. กฎระเบียบในการนำเข้าสินค้าข้าว

กฎระเบียบข้าวของออสเตรเลียมีข้อกำหนดที่แตกต่างกันขึ้นอยู่กับประเภทของข้าวแต่ละชนิด ซึ่งกระทรวงเกษตรและทรัพยากรน้ำได้แบ่งประเภทข้าวออกเป็น 4 กลุ่ม ตามเงื่อนไขของ Australian Biosecurity Import Conditions (BICON) ได้แก่

- ข้าวที่ยังสามารถงอกและเจริญเติบโตได้ (Viable rice) คือข้าวที่ยังมีจมูกข้าวติดอยู่ซึ่งสามารถงอกและเจริญเติบโตเป็นข้าวได้
- ข้าวที่ไม่สามารถงอกและเจริญเติบโตได้อีก (Non-viable rice) คือข้าวที่ผ่านกระบวนการสีจนทำให้ส่วนของจมูกข้าวหลุดออกจากเมล็ดอย่างสมบูรณ์ จึงไม่สามารถงอกเป็นต้นข้าวได้
- ข้าวเพื่อการแปรรูป
- ข้าวบรรจุภัณฑ์แบบสุญญากาศ

ทั้งนี้ การแบ่งประเภทข้าวจะพิจารณาจากการมีอยู่ของจมูกข้าวเท่านั้น ไม่ได้พิจารณาจากสีของข้าว เนื่องจากข้าวบางชนิด แม้จะผ่านกระบวนการสีแล้ว ก็ยังคงมีสีอยู่ เช่น ข้าวเหนียวดำ ข้าวเมล็ดแดง เป็นต้น

5.1 กฎระเบียบการนำเข้าข้าวที่ไม่ได้มีบรรจุภัณฑ์แบบสุญญากาศและไม่สามารถงอกได้ (เช่น ข้าวขาว ข้าวดำ ข้าวแดง ข้าวม่วงหรือข้าวอื่น ๆ ที่ไม่ใช่Brown rice) และต้องเป็นข้าวเพื่อการบริโภคสำหรับมนุษย์เท่านั้น จะนำมาใช้เป็นอาหารสัตว์ไม่ได้

ตารางที่ 6 กฎระเบียบการนำเข้าข้าวที่ไม่ได้มีบรรจุภัณฑ์แบบสุญญากาศและไม่สามารถงอกได้

ข้อกำหนด	รายละเอียด
1. ขอบข่าย	มาตรการนี้ครอบคลุมข้าวทุกชนิดในสกุล <i>Oryza</i> spp. ซึ่งหมายรวมถึงข้าวขาว ข้าวเมล็ดสีแดง สีดำ สีม่วงและข้าวเมล็ดสีอื่น ๆ ที่ผ่านกระบวนการสีหรือแปรรูปอย่างเพียงพอที่จะทำให้เมล็ดข้าวไม่สามารถงอกและเติบโตเป็นต้นข้าวได้
2. ใบอนุญาตนำเข้า	ไม่ต้องมีใบอนุญาตนำเข้า
3. คุณสมบัติ	สินค้าต้องปลอดจากดิน แมลง โรค เมล็ดที่งอกได้ ส่วนประกอบต่าง ๆ ของพืช และสัตว์ รวมถึงสิ่งแปลกปลอมอื่น ๆ
4. สิ่งปนเปื้อน	สินค้าต้องมีดินหรือเมล็ดปนเปื้อนไม่เกินจำนวนที่รัฐบาลออสเตรเลียกำหนด ตามมาตรฐาน Department Standards for seed contaminants and tolerances
5. บรรจุภัณฑ์	บรรจุภัณฑ์ต้องใหม่ สะอาด ไม่ทำจากวัสดุที่ห้ามนำเข้า เช่น ไม้ ฟาง เปลือกไม้ หรือส่วนประกอบจากพืช
6. ยืนยันการนำเข้า	ก่อนสินค้านำมาถึง ผู้นำเข้าต้องติดต่อกับเจ้าหน้าที่กระทรวงเกษตรและทรัพยากรน้ำ ในส่วนภูมิภาค เพื่อให้เจ้าหน้าที่เตรียมความพร้อมในการตรวจสินค้าและมาตรการจัดการ
7. การตรวจสอบ	- ข้าวทุกล็อตต้องได้รับการตรวจก่อนปล่อยของ - หากเจ้าหน้าที่มีข้อสงสัยเกี่ยวกับเชื้อโรคหรือเปลือกหุ้มเมล็ด จะมีการใช้กฎของ ISTA (International Seed Testing Association) ซึ่งถ้าหากเจ้าหน้าที่มีข้อสงสัย ว่าสินค้าไม่ได้มาตรฐานหรือมีความเสี่ยง เจ้าหน้าที่สามารถสุ่มตัวอย่าง

ข้อกำหนด	รายละเอียด
	<p>และทดสอบในห้องปฏิบัติการ และผู้นำเข้าต้องเป็นผู้เสียค่าใช้จ่ายในการตรวจทั้งหมด</p> <ul style="list-style-type: none"> - หากตัวอย่างที่ถูกสุ่มตรวจแล้วไม่พบการงอก (Nil Germination) สินค้าจึงจะได้รับการตรวจปล่อยโดยเจ้าหน้าที่ - หากผลการทดสอบในห้องปฏิบัติการพบว่า เมล็ดที่นำเข้ามาสามารถงอกหรือมีชีวิตได้ ผู้นำเข้าจะต้องดำเนินการซื้อโดเชื้อหนึ่งต่อไปนี้ ก่อนที่จะมีการออกสินค้า <ul style="list-style-type: none"> - ไปด้วยความร้อนที่อุณหภูมิ 95 องศาเซลเซียสและความชื้นสัมพัทธ์ร้อยละ 50 เป็นเวลา 24 ชั่วโมง หรือ - ไปด้วยความร้อนที่อุณหภูมิ 85 องศาเซลเซียสและความชื้นสัมพัทธ์ร้อยละ 50 เป็นเวลา 48 ชั่วโมง
7.1 การตรวจสอบกรณีขนาดบรรจุไม่เกิน 25 กิโลกรัม	<p>ตรวจสอบด้วยตาเปล่าจากเจ้าหน้าที่ (Visual Inspection) ว่ามีข้าวเปลือก แมลง เมล็ด หรือความเสี่ยงทางชีวภาพหรือไม่ หากมีการพบข้าวเปลือก โดยจำนวนข้าวเปลือกที่ยอมรับได้ คือ 5 เมล็ดต่อ 1 กิโลกรัมหรือ 10 เมล็ดต่อ 2 กิโลกรัม</p>
7.2 การตรวจสอบกรณีขนาดบรรจุมากกว่า 25 กิโลกรัม	<p>ตรวจสอบตามมาตรฐานของ ISTA โดยสุ่มตัวอย่างล็อตละ 2 กิโลกรัม โดยจำนวนข้าวเปลือกที่ยอมรับได้ คือ 5 เมล็ดต่อ 1 กิโลกรัมหรือ 10 เมล็ดต่อ 2 กิโลกรัม</p>
8. กรณีสินค้าไม่ได้มาตรฐาน	<p>ผู้นำเข้ามีทางเลือกดังต่อไปนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ทำความสะอาดในสถานที่ที่ได้รับอนุญาต 2. ฆ่าเชื้อโรคและเมล็ดที่มีชีวิตโดยการอบไอน้ำ 3. ส่งออกหรือทำลาย <p>หากพบว่ามีแมลงในสินค้า จะมีการส่งตัวอย่างแมลงดังกล่าวให้ผู้เชี่ยวชาญ เพื่อกำหนดมาตรการที่เหมาะสมต่อไป ซึ่งอาจเป็นการอบความร้อน ส่งออก หรือทำลาย</p>
9. ค่าใช้จ่ายในการตรวจสอบ	<p>ค่าใช้จ่ายในการตรวจสอบและดำเนินการจัดการสินค้าเป็นไปตามข้อกำหนดของ Biosecurity Charges Imposition (General) Regulation 2016 และ Biosecurity Regulation 2016 (Chapter 9 Part 2)</p>
10. กฎหมายอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง	<p>มาตรฐานสินค้าต้องสอดคล้องตามพระราชบัญญัติ Import Food Control Act และกฎหมายอาหารออสเตรเลียนิวซีแลนด์ (Australia New Zealand Food Standard Code) เรื่องมาตรฐานสารปนเปื้อนและปริมาณสารพิษตกค้าง</p>

5.2 กฎระเบียบการนำเข้าข้าวที่ยังไม่มีการขัดสี (สามารถงอกได้) และต้องเป็นข้าวเพื่อการบริโภคสำหรับมนุษย์เท่านั้น จะนำมาใช้เป็นอาหารสัตว์ไม่ได้

มาตรการการนำเข้าข้าวประเภทนี้ จะต้องมีการขอใบอนุญาตการนำเข้า และต้องมีวิธีการจัดการเพื่อป้องกันการงอกของเมล็ด 2 มาตรการ ได้แก่ การทดสอบการงอกของเมล็ด (Germination Testing) หรือการให้ความร้อน (Moist heat treatment) นอกจากนี้ ยังมีมาตรการสำหรับสินค้าที่นำเข้าเพื่อการแปรรูป (Processing) ด้วย

ตารางที่ 7 ข้อกำหนดทั่วไป

ข้อกำหนด	รายละเอียด
1. ขอบข่าย	มาตรการนี้ครอบคลุมข้าวทุกชนิดในสกุล <i>Oryza</i> spp. ซึ่งหมายรวมถึงข้าวกล้อง ข้าวหนึ่ง และข้าวสีชนิดต่าง ๆ ที่อาจผ่านกระบวนการสีหรือแปรรูปไม่เพียงพอที่จะยับยั้งการงอกของเมล็ดได้
2. ใบอนุญาตนำเข้า	ต้องมีใบอนุญาตนำเข้าที่ออกโดยกระทรวงเกษตรและทรัพยากรน้ำของออสเตรเลีย
3. คุณสมบัติ	สินค้าต้องปลอดจากดิน แมลง โรค เมล็ดที่งอกได้ ส่วนประกอบต่าง ๆ ของพืช และสัตว์ รวมถึงสิ่งแปลกปลอมอื่น ๆ
4. สิ่งปนเปื้อน	สินค้าต้องมีดินหรือเมล็ดปนเปื้อนไม่เกินจำนวนที่รัฐบาลออสเตรเลียกำหนด ตามมาตรฐาน Department Standards for seed contaminants and tolerances
5. บรรจุภัณฑ์	บรรจุภัณฑ์ต้องใหม่ สะอาด ไม่ทำจากวัสดุที่ห้ามนำเข้า เช่น ไม้ ฟาง เปลือกไม้ หรือส่วนประกอบจากพืช
6. ยืนยันการนำเข้า	ก่อนสินค้านำมาถึง ผู้นำเข้าต้องติดต่อกับเจ้าหน้าที่กระทรวงเกษตรและทรัพยากรน้ำในส่วนภูมิภาค เพื่อให้เจ้าหน้าที่เตรียมความพร้อมในการตรวจสอบสินค้าและมาตรการจัดการ
7. การตรวจสอบ	ข้าวทุกล็อตต้องได้รับการตรวจสอบก่อนปล่อยของ
8. กรณีสินค้าไม่ได้มาตรฐาน	ผู้นำเข้ามีทางเลือกดังต่อไปนี้ 1. ทำความสะอาดในสถานที่ที่ได้รับอนุญาต 2. ซ้ำเชื้อโรคและเมล็ดที่มีชีวิตโดยการอบไอน้ำ 3. ส่งออกหรือทำลาย หากพบว่ามีแมลงในสินค้า จะมีการส่งตัวอย่างแมลงดังกล่าวให้ผู้เชี่ยวชาญ เพื่อกำหนดมาตรการที่เหมาะสมต่อไป ซึ่งอาจเป็นการอบความร้อน ส่งออก หรือทำลาย
9. ค่าใช้จ่ายในการตรวจสอบ	ค่าใช้จ่ายในการตรวจสอบและดำเนินการจัดการสินค้าเป็นไปตามข้อกำหนดของ Biosecurity Charges Imposition (General) Regulation 2016 และ Biosecurity Regulation 2016 (Chapter 9 Part 2)
10. กฎหมายอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง	มาตรฐานสินค้าต้องสอดคล้องตามพระราชบัญญัติ Import Food Control Act และกฎหมายอาหารออสเตรเลียนิวซีแลนด์ (Australia New Zealand Food Standard Code) เรื่องมาตรฐานสารปนเปื้อนและปริมาณสารพิษตกค้าง

ตารางที่ 8 ข้อกำหนดสำหรับสินค้าที่ทดสอบการงอก (Germination Testing)

ข้อกำหนด	รายละเอียด
1.ใบรับรองการทดสอบการงอกของเมล็ดก่อนการนำเข้า (กรณีตรวจสอบการงอกของเมล็ดก่อนนำเข้า)	<p>- เมล็ดจะต้องมีการทดสอบการงอกก่อน (Germination Testing) และต้องแสดงข้อความต่อไปนี้ บนใบรับรองสุขอนามัยพืช (Phytosanitary Certificate)</p> <p>"Representative samples consisting of a minimum of 400 seeds in replicates of 100 were taken and subjected to germination testing for 14 days. Germination testing found nil germination (100% dead seed)." (สินค้าผ่านการตรวจสอบตัวอย่างอย่างน้อย 400 เมล็ด (ทดสอบ 4 ครั้ง ครั้งละ 100 เมล็ด) เพื่อทดสอบการงอกเป็นเวลา 14 วัน และในการทดสอบ ไม่พบการงอกของเมล็ด</p> <p>- แสดงผลการตรวจสอบการงอกของเมล็ด ISTA Orange International</p>
2. การตรวจสอบการงอกของเมล็ดในออสเตรเลีย (กรณีไม่ได้ตรวจสอบการงอกของเมล็ดก่อนการนำเข้า)	<p>- ก่อนสินค้านำเข้า ผู้นำเข้าต้องติดต่อกับเจ้าหน้าที่กระทรวงเกษตรและทรัพยากรน้ำในส่วนภูมิภาค เพื่อเตรียมการตรวจสอบสินค้า</p> <p>- ข้าวทุกล็อตต้องได้รับการตรวจ โดยเจ้าหน้าที่ด้านความปลอดภัยทางชีวภาพ ว่าปราศจากดิน แมลง โรค เมล็ดที่งอกได้ ส่วนประกอบต่าง ๆ ของพืช รวมถึงส่วนต่าง ๆ ของสัตว์</p> <p>- หลังจากมีการตรวจสอบสินค้าเบื้องต้น จะต้องมีกรทดสอบการงอก (Germination Testing) โดยใช้กฎของ ISTA หากผลการทดสอบในห้องปฏิบัติการพบว่า เมล็ดที่นำเข้ามาสามารถงอกได้ ผู้นำเข้าจะต้องดำเนินการขอใดข้อหนึ่งต่อไปนี้ ก่อนที่จะมีการนำสินค้าออก</p> <ol style="list-style-type: none">1. อบด้วยความร้อนที่อุณหภูมิ 95 องศาเซลเซียสและความชื้นสัมพัทธ์ร้อยละ 50 เป็นเวลา 24 ชั่วโมง หรือ2. อบด้วยความร้อนที่อุณหภูมิ 85 องศาเซลเซียสและความชื้นสัมพัทธ์ร้อยละ 50 เป็นเวลา 48 ชั่วโมง <p>- ก่อนการให้ความร้อนจะต้องเปิดบรรจุภัณฑ์หรือเจาะรูเพื่อให้ความร้อนกระจายได้อย่างทั่วถึง</p>

ตารางที่ 9 ข้อกำหนดสำหรับสินค้าที่ผ่านการให้ความร้อน

ข้อกำหนด	รายละเอียด
การให้ความร้อน	<ul style="list-style-type: none"> - สินค้าต้องผ่านการให้ความร้อน ณ บริเวณที่ได้รับอนุญาต (Approved arrangement site (Class 4.1) เมื่อสินค้ามาถึงออสเตรเลีย - ทางที่ไม่อนุญาตให้เคลื่อนย้ายสินค้าออกนอกพื้นที่ หากยังไม่ได้ให้ความร้อน <p>ข้าวทุกล็อตต้องผ่านการให้ความร้อนที่อุณหภูมิและความชื้นดังนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> - ไปด้วยความร้อนที่อุณหภูมิ 95 องศาเซลเซียสและความชื้นสัมพัทธ์ร้อยละ 50 เป็นเวลา 24 ชั่วโมง หรือ - ไปด้วยความร้อนที่อุณหภูมิ 85 องศาเซลเซียสและความชื้นสัมพัทธ์ร้อยละ 50 เป็นเวลา 48 ชั่วโมง <ul style="list-style-type: none"> - เริ่มจับเวลาหลังสินค้าทุกถุงมีอุณหภูมิถึงตามที่กำหนด

5.3 กฎระเบียบการนำเข้าข้าวเพื่อการแปรรูป

ตารางที่ 10 ข้อกำหนดสำหรับสินค้าข้าวเพื่อการแปรรูป

ข้อกำหนด	รายละเอียด
1. จุดประสงค์	เพื่อการแปรรูปต่อเท่านั้น (เช่น การปรุงสุก การผลิตอาหารกระป๋อง การสี) ห้ามใช้ในวัตถุประสงค์ด้านการเกษตร
2. การบรรจุและการขนส่ง	<ul style="list-style-type: none"> - สินค้าต้องบรรจุในบรรจุภัณฑ์ที่สามารถป้องกันการตกกระจายของสินค้าได้อย่างมีประสิทธิภาพตลอดการขนส่ง - ตู้ขนส่งสินค้าต้องมีการคล๊อซีล (Seal Intact) ตลอดการขนส่งมายังสถานที่แปรรูปที่ได้รับการรับรอง - การทำลายซีลต้องดำเนินการต่อหน้าเจ้าหน้าที่ Biosecurity Officer เท่านั้น
3. การตรวจสอบ	สินค้าต้องได้รับการตรวจสอบจากเจ้าหน้าที่ก่อนการแปรรูป
4. การแปรรูป	<ul style="list-style-type: none"> - การแปรรูปต้องเกิดขึ้นในเมืองที่สินค้าไปถึงแห่งแรกและภายในพื้นที่ที่ได้รับการรับรอง (Approved Arrangement Site) เท่านั้น และห้ามขนย้ายสินค้าที่ยังไม่ได้แปรรูปก่อนได้รับอนุมัติจากกระทรวง นอกจากนี้ กระบวนการแปรรูปต้องได้รับอนุญาตจากกระทรวงด้วย - สินค้าจะต้องมีการแปรรูปต่อหน้าและอยู่ภายใต้การควบคุมของเจ้าหน้าที่ - สินค้าที่ผ่านกระบวนการแปรรูปต้องได้รับการตรวจสอบปล่อยโดยเจ้าหน้าที่
5. การจัดการของเสีย	<ul style="list-style-type: none"> - ของเหลือและของเสียจากการแปรรูปต้องได้รับการจัดการตามที่หน่วยงานด้านความปลอดภัยทางชีวภาพกำหนด - เมล็ดข้าวที่ตกหล่นระหว่างการผลิตจะต้องดำเนินการทำลายหรือผ่านกระบวนการตามที่หน่วยงานกำหนด
6. บันทึก	ต้องมีการบันทึกการรับสินค้า กระบวนการผลิตและการจัดการของเสีย

5.4 กฎระเบียบการนำเข้าข้าวบรรจุภัณฑ์แบบสุญญากาศ

ตารางที่ 11 กฎระเบียบการนำเข้าข้าวบรรจุภัณฑ์แบบสุญญากาศ

ข้อกำหนด	รายละเอียด
1. ขอบข่าย	ข้าวที่ใส่ในบรรจุภัณฑ์สุญญากาศ ได้แก่ ครอบป้องกันโลหะและพลาสติก ขวดแก้ว พร้อมฝาปิดสุญญากาศ กล่องพลาสติกพร้อมฝาปิดสุญญากาศ ถุงสุญญากาศ และกล่องลามิเนต
2. ใบอนุญาตนำเข้า	ไม่ต้องมีใบอนุญาตนำเข้า
3. คุณสมบัติ	ผลิตภัณฑ์ต้องบรรจุในบรรจุภัณฑ์สุญญากาศและมีอายุบนชั้น (Shelf life) มากกว่า 6 เดือน
4. ใบรับรอง	ต้องแสดงหลักฐานว่าสินค้ามีการดำเนินการต่อไปนี้ <ol style="list-style-type: none"> 1. มีการเตรียมการและบรรจุเพื่อการใช้เชิงพาณิชย์ (Commercially prepared and packaged) 2. มีการประกอบอาหารในบรรจุภัณฑ์สุญญากาศและเก็บไว้ใน อุณหภูมิห้องได้นานอย่างน้อย 6 เดือน (Cooked in a hermetically or aseptically sealed container and are shelf-stable at room temperature for at least 6 months) โดยแสดงหลักฐานเอกสารอย่างใดอย่างหนึ่ง – Manufacturer’s declaration, Invoice, Bill of Lading, Air waybill, หรือ Product Specification List
5. ค่าใช้จ่ายในการตรวจสอบ	ค่าใช้จ่ายในการตรวจสอบและดำเนินการจัดการสินค้าเป็นไปตามข้อกำหนดของ Biosecurity Charges Imposition (General) Regulation 2016 และ Biosecurity Regulation 2016 (Chapter 9 Part 2)
6. กฎหมายอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง	มาตรฐานสินค้าต้องสอดคล้องตามพระราชบัญญัติ Import Food Control Act และกฎหมายอาหารออสเตรเลียนิวซีแลนด์ (Australia New Zealand Food Standard Code) เรื่องมาตรฐานสารปนเปื้อนและปริมาณสารพิษตกค้าง

6. ตลาดข้าวและผลิตภัณฑ์ข้าว

ข้าวในออสเตรเลียมีการขยายตัวต่อเนื่อง โดยในปี 2560 มีการเติบโตร้อยละ 5 (เพิ่มขึ้นจากปี 2555 กว่าร้อยละ 30) คิดเป็นมูลค่ากว่า 329.6 ล้านดอลลาร์ออสเตรเลีย โดยผู้บริโภคริมหุงข้าวรับประทานกับอาหารเอเชียมากขึ้น โดยเฉพาะอาหารไทย จีน ญี่ปุ่น และยังมีข้าวพร้อมรับประทานอุ่นในไมโครเวฟที่มีจำหน่ายหลากหลายรูปแบบในตลาด เพื่อความสะดวกสำหรับผู้บริโภคที่นิยมรับประทานข้าวแต่มีเวลาน้อย นอกจากนี้ ผู้บริโภคมองว่าข้าวมีคาร์โบไฮเดรตน้อยกว่าพาสต้าทำให้ผู้บริโภคบางส่วนที่กังวลเรื่องสุขภาพและน้ำหนักเปลี่ยนมารับประทานข้าวมากขึ้น

ในปัจจุบัน ผู้เล่นในตลาดเริ่มหันมาจับกระแสรักสุขภาพ และออกผลิตภัณฑ์ใหม่ เพื่อตอบสนองความต้องการของผู้ที่รักสุขภาพ เช่น บริษัท Rice Growers Ltd (ภายใต้แบรนด์ SunRice) ออกผลิตภัณฑ์ Rice & Quinoa ข้าวกล้อง ข้าวขาวออร์แกนิก ข้าวแดง ข้าวพร้อมรับประทานอุ่นไมโครเวฟ รวมไปถึง Ready to eat meal รสชาติต่างๆ

รูปภาพที่ 2 ข้าวประเภทต่างๆของบริษัท Rice Growers Ltd



ที่มา: www.sunrice.com.au

6.1 ตลาดข้าว

ข้าวที่จำหน่ายในตลาดออสเตรเลียสามารถแบ่งออกเป็น 3 ประเภทใหญ่ๆ ดังนี้

1. ข้าวสาร ได้แก่ ข้าวหอมมะลิ ข้าวขาว (เมล็ดยาวและเมล็ดกลาง) ข้าว Brown Rice ข้าว Black Rice ข้าว Red Rice ข้าวญี่ปุ่น ข้าวบาสมาดิ ข้าวออร์แกนิกส์ ข้าวเหนียวขาวและข้าวเหนียวดำ
2. ข้าวผสมธัญพืช ได้แก่ ข้าวผสมกับ Quinoa ข้าวผสม 2 สี (ข้าวBrown Rice กับข้าว Red Rice)
3. ข้าวพร้อมรับประทาน (อุ่นไมโครเวฟ) ได้แก่ ข้าวหอมมะลิ ข้าวผสม (ข้าวBrown Rice กับข้าว Red Rice) ข้าวBrown Rice ข้าวบาสมาดิผสม (มะพร้าวหรือ Quinoa) และข้าวปรุงรสต่างๆ เช่น รสไก่ (Chicken Flavour), รส Mexican Style และรส Tomato กับ Basil

ตารางที่ 12 ประเภทข้าวในออสเตรเลียและประเทศที่ผลิต

ข้าว	ประเทศที่ผลิต	รูปประกอบ
ข้าวหอมมะลิ	ไทย ออสเตรเลีย	
ข้าว Riceberry	ไทย	
ข้าวญี่ปุ่น	ออสเตรเลีย	
ข้าวเมล็ดกลาง	ออสเตรเลีย	
ข้าว Brown Rice	ออสเตรเลีย	
ข้าว Arborio	สหรัฐอเมริกา ออสเตรเลีย	
ข้าวเมล็ดยาว	ไทย ออสเตรเลีย เวียดนาม	
ข้าว Basmati	อินเดีย ปากีสถาน	

ตารางที่ 13 ตัวอย่างแบรนด์ที่จำหน่ายในตลาดและราคา

ยี่ห้อ	ราคา (เหรียญออสเตรเลีย)		
	5kg	10kg	20/25kg
Lion (ไทย)	13.20-15.99	23.50	46.90
Royal Umbrella (ไทย)	13.50-17.99	24-24.90	44.90
Sunlong (ออสเตรเลีย)	11.00	17.50	38.50
Sunwhite (ออสเตรเลีย)	11.00	16.50	37.50
Sunrice Jasmine (OEM ไทย)	8.90-14.85		29.50
Sunrice long (OEM ไทย)	11.60	18.00	
Sunrice medium (ออสเตรเลีย)	11.60-14.96	24.00	
Golden Phoenix (ไทย)	12.95	22.40	41.98
Sunrice Brown Jasmine Rice (ออสเตรเลีย)	14.85		
Woolworths Long grain rice (ออสเตรเลีย)	6.70		
Sunrice Long Grain White Rice Cup 2 pack (OEM ไทย)	2.5 (250 กรัม)		
India Gate Classic (อินเดีย)	4.70 (1กิโลกรัม)		
Sunrice Rice & Quinoa (ออสเตรเลีย)	3.5 (750 กรัม)		

หมายเหตุ : ราคาสินค้าขึ้นอยู่กับสถานที่จำหน่าย

ตารางที่ 14 แสดงราคาขายปลีกข้าวสีในตลาด Asian Grocery ประจำเดือนพฤษภาคม 2561

ข้าว	ราคา/กิโลกรัม/เหรียญออสเตรเลีย
1. ข้าว Brown	4.9 *
2. ข้าวแดง	4.7 *
3. ข้าวเหนียวดำ	5.6 *
4. ข้าวไรซ์เบอร์รี่	4.9 *
5. ข้าวผสมเพื่อสุขภาพ	5.99 *

หมายเหตุ: ราคาดังกล่าวเป็นราคาเฉลี่ยของสินค้าหากสินค้าคุณภาพสูงระดับพรีเมียมจะมีราคาแพงสูงกว่าราคาที่ระบุข้างต้น*

ตารางที่ 15 ตัวอย่างข้าวหอมมะลิไทยในตลาดออสเตรเลีย

ลำดับที่	รูปภาพสินค้า	รายละเอียดสินค้า
1		<p>ตราสินค้า: KO-KO by Siam Grains วันที่ผลิต: 01/11/2017 ผู้ผลิต: Siam Grains Co Ltd 1/14-16 Sua Pa Road, Pomprab, Bangkok, 10100 THAILAND ผู้นำเข้า: Win Kwaong Pty Ltd 60 Elizabeth St., Wetherill Park, NSW 2164 AUSTRALIA บาร์โค้ด: 8852024016206 เครื่องหมายรับรอง: มีเครื่องหมายรับรองและ ข้อความ Thai Hom Mali Rice น้ำหนัก: 2 กิโลกรัม</p>
2		<p>ตราสินค้า: SANDEE วันที่ผลิต: 05/09/2017 ผู้ผลิต: SANDEE RICE Co Ltd 98/88 Moo 13, Soi Navanakon 4, Paholyothin Rd, Klongnueng, Klongluang, Pathumtanee 12120 THAILAND ผู้นำเข้า: Evermore (Group) Pty Ltd 2/7 McLwraith St, Wetherill Park, NSW 2164 AUSTRALIA บาร์โค้ด: 8851042610021 เครื่องหมายรับรอง: มีเครื่องหมายรับรองและ ข้อความ Thai Hom Mali Rice น้ำหนัก: 1 กิโลกรัม</p>
3		<p>ตราสินค้า: Royal Umbrella วันที่ผลิต: - ผู้ส่งออก: C.P. Intertrade Co Ltd C.P. Tower 313 Silom Road, Bangkok 10500 THAILAND ผู้นำเข้า: Amyson 188 Woodpark Road, Smithfield, NSW 2164 AUSTRALIA บาร์โค้ด: 8850187400054 เครื่องหมายรับรอง: มีเครื่องหมายรับรองและ ข้อความ Thai Hom Mali Rice น้ำหนัก: 1 กิโลกรัม</p>

ลำดับที่	รูปภาพสินค้า	รายละเอียดสินค้า
4		<p>ตราสินค้า: Lion Brand วันที่ผลิต: 12/2017 ผู้ผลิต: - ผู้นำเข้า: BKK Australia Pty Ltd 128 Warren Road, Smithfield NSW 2164 AUSTRALIA บาร์โค้ด: 9330057003190 เครื่องหมายรับรอง: มีเครื่องหมายรับรองและ ข้อความ Thai Hom Mali Rice น้ำหนัก: 2 กิโลกรัม</p>
5		<p>ตราสินค้า: Rose Brand วันที่ผลิต: 21/12/2017 ผู้ส่งออก: Universal Rice Co Ltd 39/95 Moo 2, Tambol Bangkachao, Amphur Mueng, Samutsakorn 74000 THAILAND (เลข ข. 155) ผู้นำเข้า: Grand Continental Food Propriety Limited Unit 1, No 4 Potter Close, Wetherill Park, NSW 2164 AUSTRALIA บาร์โค้ด: 3364691000068 เครื่องหมายรับรอง: ข้อความ Thai Hom Mali Rice น้ำหนัก: 2 กิโลกรัม</p>

6.2 ตลาดผลิตภัณฑ์จากข้าว

ตลาดผลิตภัณฑ์จากข้าวโดยส่วนใหญ่ บริษัท Rice Growers Ltd. จะเป็นผู้ผลิต จำหน่าย วิจัยและพัฒนา สินค้า ตลอดจนกำหนดกลยุทธ์ทางการตลาด และยังมีบทบาทสำคัญต่อการเปลี่ยนแปลงรูปแบบการรับประทาน อาหารของชาวออสเตรเลียจากการคิดค้นผลิตภัณฑ์และนวัตกรรมใหม่ๆ ออกสู่ตลาดเพื่อตอบสนองความต้องการ ของผู้บริโภคชาวออสเตรเลียซึ่งมีความหลากหลายเชื้อชาติ และมีความต้องการสินค้าแตกต่างกันตาม เชื้อชาติ และ วัฒนธรรม สินค้าที่จำหน่ายในตลาดจึงแตกต่างกันออกไป โดยผลิตภัณฑ์จากข้าวที่พบได้ในตลาด เช่น นมข้าว น้ำมัน ข้าว Rice Cracker และ Rice Chip

รูปภาพที่ 3 ตัวอย่างผลิตภัณฑ์จากข้าวของบริษัท Rice Growers Ltd



ที่มา: www.sunrice.com.au

สำหรับตลาดน้ำนมข้าวเป็นอีกทางเลือกหนึ่งของผู้บริโภคที่รักสุขภาพ Vegan และแพ้นมวัว โดยในตลาดออสเตรเลียสามารถหาซื้อได้ตาม Supermarket และร้านขายสินค้าเพื่อสุขภาพ รวมไปถึงทางออนไลน์ โดยคู่แข่งสำคัญที่ได้รับความนิยมมาก่อนน้ำนมข้าว คือ นมถั่วเหลือง นมอัลมอนต์ ซึ่งมีให้เลือกหลากหลายกว่าน้ำนมข้าว และยังมีกรรมส่วนผสมอื่นๆ เพื่อเพิ่มรสชาติที่แตกต่างด้วย เช่น นมถั่วเหลืองผสมกาแฟ นมอัลมอนต์กลิ่นวนิลา นมอัลมอนต์ผสมนมมะพร้าว อีกทั้ง ยังมีกลุ่มสินค้าที่เป็น Organic ด้วย

รูปภาพที่ 5 ตัวอย่างน้ำนมข้าว นมถั่วเหลือง และนมอัลมอนต์



นมข้าว



นมถั่วเหลือง



นมอัลมอนต์

6.3 ขนาดบรรจุภัณฑ์

ข้าวที่จำหน่ายในซูเปอร์มาร์เก็ตส่วนใหญ่บรรจุถุงขนาด 1, 2, และ 5 กิโลกรัม ส่วนใหญ่เป็นข้าวหอมมะลิ ข้าวขาว ข้าว Brown Rice, ข้าว Red Rice ข้าวออร์แกนิก ข้าวญี่ปุ่น ข้าวผสมเพื่อสุขภาพ (ระหว่างข้าวสี ข้าวขาว และ Quinoa) และข้าวบาสมาทิ บรรจุถุงขนาด 500 กรัม 1 และ 2 กิโลกรัม สำหรับกลุ่มผู้บริโภคที่ใส่ใจต่อสุขภาพ

สำหรับข้าวที่จำหน่ายในร้านค้าปลีกทั่วไปและร้านสะดวกซื้อ ส่วนใหญ่บรรจุถุงขนาด 1, 2, 10 และ 25 กิโลกรัม

6.4 ช่องทางการจำหน่ายและการใช้ข้าวภายในประเทศ

ผู้บริโภคร้อยละ 89 นิยมซื้อข้าวจากซูเปอร์มาร์เก็ตอย่าง Woolworths และ Coles รวมไปถึงร้าน discounter store อย่าง Aldi นอกจากซูเปอร์มาร์เก็ตแล้ว ผู้บริโภทยังซื้อสินค้าผ่านร้านค้าชำหรือร้านค้าเอเชีย และผ่านช่องทางออนไลน์ซึ่งมีสัดส่วนร้อยละ 5.1 ของตลาดค้าปลีกทั้งหมด

6.5 พฤติกรรมผู้บริโภค

ออสเตรเลียยังมีความต้องการข้าวอย่างต่อเนื่องในแต่ละปี โดยข้าวร้อยละ 60 ใช้ในภาคอุตสาหกรรม Food Service Sector และร้อยละ 40 เป็นข้าวที่ใช้บริโภค เนื่องจากความนิยมอาหารเอเชียที่เพิ่มสูงขึ้นต่อเนื่องส่งผลให้มีการเติบโตของธุรกิจร้านอาหารเอเชีย เช่น ร้านอาหารไทย (ประมาณ 856 ร้าน) จีน มาเลเซีย อินโดนีเซีย ญี่ปุ่น เวียดนาม และเกาหลี ประกอบกับออสเตรเลียมีพลเมืองที่มาจากหลายเชื้อชาติ ความนิยมในการปรุงอาหารรับประทานเองที่บ้านก็เพิ่มสูงขึ้นเช่นเดียวกัน อีกทั้ง แนวโน้มการบริโภคข้าวที่เพิ่มขึ้นเรื่อยๆ เฉลี่ย 13 กิโลกรัมต่อคนต่อปี หรือเฉลี่ยประมาณ 324,000 ตัน ต่อปี

ความต้องการบริโภคข้าวของชาวออสเตรเลียนอกจากผู้บริโภคจะนิยมข้าวขาวเมล็ดกลาง ข้าวหอมมะลิและข้าวญี่ปุ่นแล้ว ความใส่ใจต่อสุขภาพและสิ่งแวดล้อมทำให้มีข้าวสีเพื่อสุขภาพชนิดต่างๆ วางจำหน่ายในห้างซูเปอร์มาร์เก็ต และร้านค้าปลีกเอเชียเพิ่มมากขึ้น ส่วนใหญ่เป็นข้าว Brown Rice ข้าว Red Rice ข้าวเหนียวดำและข้าวไรซ์เบอร์รี่ ส่วนข้าวกล้องที่มีจำหน่ายในตลาดส่วนใหญ่ผลิตในประเทศเนื่องจากปัญหาด้านมาตรการสุขอนามัย แต่อย่างไรก็ตามตลาดหลักยังคงเป็นข้าวขาว

รูปภาพที่ 6 แสดงผลิตภัณฑ์ข้าวสีชนิดต่างๆที่จำหน่ายในตลาด



ที่มา: ห้าง coles และร้านขายของชำในย่านไทยทาวน์

6.6 การแข่งขันในตลาด

บริษัท Rice Growers Ltd. เป็นผู้นำตลาดออสเตรเลีย จำหน่ายภายใต้แบรนด์ SunRice ในปี 2560 มีส่วนแบ่งตลาดกว่าร้อยละ 53 แต่อย่างไรก็ตาม แบรนด์ SunRice ต้องเผชิญการแข่งขันกับสินค้า Private Brand เช่น Woolworths, Coles และ Aldi ที่จำหน่ายสินค้าภายใต้ private label มีผลให้การแข่งขันด้านราคาเพิ่มสูงขึ้น อีกทั้ง ยังเป็นปัจจัยสำคัญในการตัดสินใจซื้อข้าวของผู้บริโภคที่มีรายได้น้อย ส่งผลให้ SunRice วางตำแหน่งเป็นสินค้าระดับพรีเมียม เพื่อเจาะตลาดผู้มีรายได้สูงและรักสุขภาพ อย่างไรก็ตาม ห้างค้าปลีกอย่าง Coles ได้เปิดตัวสินค้าระดับพรีเมียมภายใต้ชื่อ Private Brand มากขึ้น เช่น Microwave Brown Rice & Quinoa, Microwave Brown Rice and Chia Seeds ทำให้ตลาดสินค้าพรีเมียมเริ่มมีการแข่งขันสูงขึ้นเช่นกัน

6.7 แนวโน้มตลาดข้าวในอนาคต

ข้อมูลจาก Euromonitor International ระบุว่า ข้าวจะมีการเติบโตอย่างต่อเนื่องประมาณร้อยละ 2 ในปี 2561 (ขยายตัวในอัตราชะลอตัว) เนื่องจากตลาดข้าวในออสเตรเลียเริ่มเข้าสู่ภาวะการเติบโตเต็มที่ อย่างไรก็ตาม ข้าวพรีเมียมรวมถึงข้าวพร้อมรับประทาน จะทำให้ตลาดข้าวในออสเตรเลียเติบโตขึ้นอย่างต่อเนื่อง รวมไปถึงข้าวผสมธัญพืชต่างๆ เพื่อสนองตอบความต้องการของผู้บริโภคที่รักสุขภาพ

7. โอกาสและอุปสรรคของผลิตภัณฑ์จากข้าวของไทย

- ความต้องการของตลาดข้าวและผลิตภัณฑ์จากข้าวในตลาดออสเตรเลียยังมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นต่อเนื่อง โดยเฉพาะจากกลุ่มผู้บริโภคชาวเอเชียซึ่งมีสัดส่วนสูงถึงร้อยละ 37 ของประชากรทั้งหมดและขยายตัวต่อเนื่อง
- ผลิตภัณฑ์จากข้าวส่วนใหญ่เป็นผลิตภัณฑ์ที่ดีต่อสุขภาพซึ่งสอดคล้องกับกระแสการรับประทานอาหารเพื่อสุขภาพของชาวออสเตรเลียซึ่งเป็นโอกาสที่ดีต่อผู้ผลิตในการพัฒนาและขยายสินค้ารายการใหม่ๆ เพื่อเจาะตลาดกลุ่มย่อยต่อไป เนื่องจากผลิตภัณฑ์จากข้าวของไทยที่จำหน่ายในตลาดออสเตรเลียยังไม่หลากหลาย เมื่อเทียบกับสินค้าจากประเทศอื่น อาทิ ฟิลิปปินส์ อินโดนีเซีย จีน อินเดียและเกาหลี
- ความนิยมอาหารไทยทำให้สินค้าและผลิตภัณฑ์สำเร็จรูปเพื่อการปรุงอาหารไทยขยายตัวได้ดี เนื่องจากรายการปรุงอาหารนานาชาติที่กำลังแพร่หลายอยู่ในขณะนี้ทำให้ผู้บริโภคเริ่มหาซื้อสินค้าในร้านของชำเอเชียเพื่อทดลองปรุงเองที่บ้านมากขึ้น
- ชาวออสเตรเลียนิยมเลือกซื้อสินค้าที่สามารถตรวจสอบแหล่งผลิตสินค้า โภชนาการทางอาหาร บรรจุภัณฑ์ที่โดดเด่น รสชาติและคุณภาพดี มีราคาที่เหมาะสม
- การขยายตัวของภาคบริการโดยเฉพาะการท่องเที่ยวและการศึกษาของออสเตรเลีย ซึ่งส่วนใหญ่เป็นนักท่องเที่ยวและนักศึกษาจากเอเชีย อาทิ จีน ญี่ปุ่น อินเดีย สิงคโปร์และฮ่องกง ทำให้ธุรกิจบริการร้านอาหาร คาเฟ่ โรงแรม และ catering service ขยายตัวสูง ส่งผลให้ความต้องการสินค้าเอเชียเพิ่มขึ้นตามไปด้วย
- ร้านซูเปอร์มาร์เก็ตรายใหญ่หันมาผลิตสินค้าภายใต้ Private Brand กันมากขึ้นและจำหน่ายในราคาถูกกว่าสินค้านำเข้า แต่อย่างไรก็ตาม ข้าวหอมมะลิภายใต้ชื่อ Private Brand ยังเป็นสินค้าข้าวจากไทย

8. กิจกรรมการส่งเสริมสินค้าข้าวไทยในออสเตรเลียของสำนักงานส่งเสริมการค้าในต่างประเทศ

สำนักงานส่งเสริมการค้าในต่างประเทศ ณ นครซิดนีย์ ได้ร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ส่งเสริมสินค้าข้าวไทยในออสเตรเลียผ่านหลายกิจกรรม ได้แก่

- การประชาสัมพันธ์ข้าวและผลิตภัณฑ์ข้าวผ่านงาน Thailand Grand Festival ณ นครซิดนีย์ ซึ่งจัดโดยสถานกงสุลใหญ่ ณ นครซิดนีย์ โดยมีความร่วมมือกับผู้นำเข้าให้นำสินค้าข้าวและผลิตภัณฑ์จากข้าวมาจำหน่ายภายในงานในราคาส่งเสริมการขาย เพื่อสร้างภาพลักษณ์ที่ดีของข้าวในกลุ่มผู้บริโภคและทำให้ผู้บริโภครู้จักข้าวไทยมากขึ้น

- การเข้าร่วมงาน Fine Food Australia ซึ่งจัดขึ้นทุกปี โดยจัดแสดงในรูปแบบของ Thailand pavilion มีการจัดแสดงสินค้าจากข้าวหลายอย่าง เช่น ข้าวหอมมะลิทุ่งกุลาร้องไห้ ข้าวสังข์หยดพัทลุง ข้าวทับทิมชุมแพ และข้าวมะลิสีสุรินทร์ ประเภทเครื่องดื่ม เช่น กาแฟข้าว ชาข้าว นมข้าว ผลิตภัณฑ์ขนมอบกรอบ เช่น ข้าวอบกรอบ ทองม้วน ผลิตภัณฑ์ประเภทเส้นและแปรรูป เช่น เส้นหมี่จากข้าวกล้อง สปาเก็ตตี้พาสต้าข้าว รวมถึงผลิตภัณฑ์เครื่องสำอาง เช่น สบู่ข้าวหอมนิล สบู่หน้านมข้าว เซรั่มบำรุงผม เป็นต้น โดยได้รับความสนใจจากผู้นำเข้าเข้ามาสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับสินค้าเป็นอันมาก นอกจากนี้ สคต. ยังได้จัดให้มีกิจกรรมสาธิตการปรุงอาหารไทยในเมนูที่เกี่ยวกับข้าว เช่น ข้าวไรซ์เบอร์รี่กับแกงฉู่ฉี่ปลา ข้าวหอมมะลิแกงเขียวหวาน ข้าวเหนียวดำเปียกกล้วย
- การเข้าร่วมงาน World Rice Festival ซึ่งภายในงาน สคต. ได้ประสานผู้นำเข้าจำหน่ายสินค้าข้าวในราคาย่อมเยา เพื่อให้ผู้บริโภคนำไปทดลองบริโภคและเป็นการให้ความรู้เกี่ยวกับข้าวไทยกับผู้บริโภคโดยตรง รวมถึงการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับคุณประโยชน์ของข้าวสายพันธุ์ใหม่ๆ ของไทย เพื่อเป็นการสร้างความต้องการทางการตลาดต่อไป
- การส่งเสริมร้านอาหารไทยในออสเตรเลียผ่านโครงการ Thai Select ซึ่งเป็นการส่งเสริมภาพลักษณ์อาหารไทยในกลุ่มผู้บริโภค และจะนำไปสู่การบริโภคข้าวไทยที่เพิ่มขึ้นในออสเตรเลีย

.....

สำนักงานส่งเสริมการค้าในต่างประเทศ ณ นครซิดนีย์

มิถุนายน 2561

ที่มา:

Ibisworld

<http://www.rga.org.au>

www.agriculture.gov.au

www.rirdc.gov.au

Euromonitor

Global Trade Atlas

USDA: Grain World Market and Trend ,February,2018

รายงานการตลาดสินค้าข้าวในประเทศออสเตรเลีย , สำนักงานที่ปรึกษาการเกษตรต่างประเทศ ประจำกรุงแคนเบอร์รา